

2. Болгарія. Країна приваблює гравців своїми сучасними гральними закладами та вигідними умовами для туристів.

3. Чехія. Завдяки ліберальному законодавству щодо азартних ігор та розвиненій інфраструктурі, Чехія стає привабливим напрямком для джанкет-туристів.

4. Білорусь, Казахстан та Вірменія. Ці країни пропонують легалізовані азартні ігри та активно розвивають гральний бізнес, що робить їх перспективними для джанкет-туризму.

Список використаних джерел:

1. Джанкет-туризм – цікавий вид подорожей, що тільки розвивається. URL: <https://goloskarpat.info/associated/65d31fc0588a6/>

2. Tourism Review Media – the leading multilingual platform. URL: <https://www.tourism-review.com/travel-tourism-magazine-gambling-tours-at-another-level-article2785>

Чайка К. С.

здобувач вищої освіти

Науковий керівник: д.е.н. професор Пасєка С. Р.

Черкаський національний університет

імені Богдана Хмельницького

СТАЛИЙ ПРИРОДНИЙ ТУРИЗМ У НОРВЕГІЇ: ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Норвегія – це країна з надзвичайно багатим природним потенціалом, що проявляється у величних фіордах, розлогіх льодовиках, високих гірських масивах та численних національних парках. Ці унікальні природні ресурси створюють не лише неповторний пейзаж, але й становлять основу для розвиненої туристичної галузі, заснованої на принципах сталого розвитку. Сучасний світ все більше цінує екологічну чистоту та автентичність природних ландшафтів, тому досвід Норвегії набуває особливого значення.

За даними Statista (2023), туристичний сектор Норвегії забезпечує понад 150 000 робочих місць та генерує щорічно до 85 млрд NOK доходу [1]. Це свідчить про значний вплив туризму на економіку країни та підтверджує, що правильне управління природними ресурсами може стати важливим чинником сталого економічного зростання. Водночас, зростаюча популярність екотуризму серед міжнародної спільноти підштовхує країну до впровадження інноваційних підходів у збереженні природи. Досвід Норвегії може стати цінним орієнтиром для України, яка має свої багаті природні ландшафти, але потребує ефективних стратегій для їх збереження та використання у туристичних цілях.

Основною ідеєю дослідження є аналіз використання природно-туристичних ресурсів Норвегії з метою виявлення ефективних практик

сталого туризму та виявлення інноваційних методів управління туристичними потоками, які можуть бути адаптовані до умов України. Норвезький підхід базується на інтеграції традиційних природних багатств з сучасними технологіями управління туризмом, такими як: мобільні додатки, інтерактивні карти, системи бронювання тощо. Це допомагає зменшити негативний вплив на довкілля завдяки оптимізації відвідуваності природних об'єктів туристами. Даний метод дозволяє використовувати природний потенціал ефективно, зберігаючи при цьому екологічну рівновагу. Наприклад у регіонах із знаменитими фіордами застосовують спеціальні заходи для збереження екосистем, включаючи обмеження на кількість туристів і використання малотоннажного транспорту для екскурсій, а дізнатися про це заздалегідь нам допомагають ті самі системи трекінгу туристичних потоків. Подібні стратегії дозволяють не лише мінімізувати екологічне навантаження, але й збільшити туристичну привабливість за рахунок модернізації інфраструктури та впровадження цифрових технологій.

Окрім загальних принципів, варто зазначити кілька конкретних фактів, які ілюструють успішність норвезької моделі:

- Фіорди. Фіорди, такі як Гейрангерфіорд, є візитівкою Норвегії. За оцінками Visit Norway (2023), Гейрангерфіорд щорічно відвідують близько 500 000 туристів, що дозволяє залучити до регіональної інфраструктури понад 200 млн NOK інвестицій [2]. Це створює сприятливі умови для розвитку суміжних сфер, зокрема готельного бізнесу та транспортних послуг.

- Льодовики. Найбільший льодовик Європи – Юстедалсбрін – охоплює площу приблизно 50 км². За даними Hansen L. (2023), кількість туристів, що відвідують льодовикові тури, зросла на 20% за останні 5 років, що призвело до збільшення доходів туристичної сфери на 120 млн NOK щорічно [3, 4]. Це демонструє значний потенціал використання льодовиків як об'єктів активного туризму та екологічних досліджень.

- Гірські масиви. Гірські регіони, зокрема масив Йотунхеймен, є основою для активного відпочинку – альпінізму, трекінгу та лижного спорту. За останній рік, у цьому регіоні було зафіксовано понад 300 000 відвідувань, що забезпечило доходи на рівні 95 млн NOK [5]. Це свідчить про стабільний попит на активний туризм та потенціал для розширення туристичних послуг.

- Національні парки. Норвегія налічує 47 національних парків, що займають понад 17% території країни. За даними Державної служби статистики Норвегії, відвідуваність національних парків зросла на 18% у 2023 році, що принесло додатковий прибуток у розмірі 150 млн NOK [6, 7]. Це підтверджує успішність заходів зі збереження природних ландшафтів та популяризації екотуризму.

- Північне саяво. Природне явище північного саява привертає туристів особливо в зимовий період. Регіони Тромсе, Лофотенські острови та Альта стають магнітом для мандрівників з різних країн, що сприяє зростанню попиту на зимовий туризм і організацію спеціалізованих екскурсій [8].

Отже, Норвезький досвід у сфері природного туризму демонструє, що інтеграція інноваційних технологій та сталих екологічних практик

дозволяє не лише зберегти природні багатства, а й значно підвищити економічну ефективність туристичної галузі. Це може слугувати основою для розробки нових стратегій у туристичній галузі України, спрямованих на збереження природних ресурсів та стимулювання економічного розвитку регіонів. Запровадження подібних підходів дозволить підвищити якість туристичних послуг, зменшити негативний вплив на довкілля та створити умови для стабільного економічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Statista. Tourism industry in Norway. URL: <https://www.statista.com> (дата звернення: 18.03.2025).
2. Visit Norway. Geirangerfjord Statistics. URL: <https://www.visitnorway.com> (дата звернення: 18.03.2025).
3. Hansen L. Sustainable Tourism Development in Norway. *Journal of Tourism Studies*. 2023. №7. С. 45-58.
4. Norwegian Tourism Board. Annual Report 2023. URL: <https://www.norwaytourism.no> (дата звернення: 18.03.2025).
5. Державна служба статистики Норвегії. Офіційний звіт 2023.
6. Ministry of Transport Norway. *Sustainable Transport Strategy 2023-2030*.
7. Scandinavian Tourism Research Institute. Ecotourism in Norway. 2023.
8. Arctic Tourism Association. Northern Lights Economic Impact Report. 2023.